

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 235.981 van 4 oktober 2016
in de zaak A. 219.033/IX-8859**

In zake :

1. de IVZW INTERNATIONALE VERENIGING DIYANET VAN BELGIË
2. de VZW ISLAMITISCHE FEDERATIE VAN BELGIË
3. de VZW UNIE VAN MOSKEEËN EN ISLAMITISCHE VERENIGINGEN VAN LIMBURG
4. de VZW UNION DES MOSQUEES DE LA PROVINCE DE LIEGE
5. XXXX
6. XXXX
7. XXXX

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Joos Roets en Stefan Sottiaux
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Grotehondstraat 14
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Aube Wirtgen en Toon Moonen
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 18 april 2016, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 15 februari 2016 ‘houdende erkenning van het Executief van de Moslims van België’ (BS 19 februari 2016) en “in het bijzonder: artikel 1; artikel 2; artikel 3; artikel 5, lid 1; artikel 11; artikel 12 van dit besluit”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een verslag opgesteld.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 september 2016.

Staatsraad Bruno Seutin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Joos Roets, die verschijnt voor de verzoekende partijen en advocaten Aube Wirtgen en Toon Moonen, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten en reglementair kader

3.1. Artikel 19*bis* van de wet van 4 maart 1870 ‘op het tijdelijke der eerediensten’ luidt als volgt:

“De besturen die eigen zijn aan de islamitische en orthodoxe erediensten worden op de door artikel 19 bepaalde wijze ingericht op het grondgebied van

de provincies en van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De betrekkingen met de burgerlijke overheid worden verzorgd door het representatief orgaan van de islamitische eredienst en door het representatief orgaan van de orthodoxe kerk.

Het toezicht op die besturen wordt uitgeoefend door de Minister van Justitie op de wijze omschreven in de bepalingen van het hoofdstuk II*bis*. Voor hun oprichting alsook voor de civielrechtelijke handelingen die zij verrichten en de aanneming van giften die aan hen gedaan worden, is evenwel de machtiging van de Koning vereist, na advies van de bestendige deputatie van de betrokken provincieraden.

Daartoe worden de aanvragen tot oprichting van een bestuur overgezonden aan de Minister van Justitie door het representatief orgaan van de eredienst. De beslissingen betreffende de civielrechtelijke handelingen en giften worden toegezonden aan de bestendige deputaties van de provincieraad die hun advies uitbrengen binnen een maand na die mededeling. Een afschrift van die beslissingen wordt aan de Minister van Justitie medegedeeld. De adviezen worden geacht gunstig te zijn indien zij niet binnen die termijn zijn uitgebracht.

De civielrechtelijke handelingen en de aanneming van giften waarvan het bedrag 10.000 [euro] niet overschrijdt, zijn echter onderworpen aan het algemeen toezicht. De lijst van die handelingen wordt door de besturen die eigen zijn aan de eredienst na afloop van elk kalenderjaar toegezonden aan de Minister van Justitie.

De Koning kan het bedrag dat in het voorgaande lid wordt vastgesteld, aanpassen aan de monetaire ontwikkeling.

De geldelijke tegemoetkomingen van de gemeenten ten voordele van de bedienaars en de besturen der erediensten bepaald in de vorige artikelen, komen ten laste van de provincies en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wat de islamitische en orthodoxe erediensten betreft.”

3.2. Ter uitvoering van voornoemd artikel 19*bis* van de wet van 4 maart 1870 is het koninklijk besluit van 15 februari 2016 ‘houdende erkenning van het Executief van de Moslims van België’ genomen. Dit is het thans bestreden besluit.

Het bestreden besluit luidt:

“Gelet op de wet van 4 maart 1870 op de temporeliën van de erediensten, inzonderheid op artikel 19*bis*, ingevoegd door de wet van 19 juli 1974 en gewijzigd bij de wetten van 17 april 1985, 18 juli 1991 en 10 maart 1999;

Gelet op het koninklijk besluit van 3 mei 1999 houdende erkenning van het Executief van de Moslims van België; moet gewijzigd zijn bij koninklijk besluit van 27 maart 2008 houdende schorsing van de artikelen 4 tot 9 van het koninklijk besluit van 3 mei 1999 houdende erkenning van het Executief van de Moslims van België;

Gelet op het koninklijke besluit van 2 april 2014 houdende erkenning van

de leden, titularis van een mandaat in het Executief van de Moslims van België;
Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 2 februari 2016;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, vervangen bij de wet van 4 juli 1989 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid gemotiveerd door het feit dat het Executief van de Moslims van België vernieuwd werd door de algemene verkiezingen van 2014 en dat het noodzakelijk is om akte te nemen van de werkingsregels, zeker in verband met het besluitvormingsproces en wanneer dat een weerslag heeft op de begroting en op de vanuit de overheid toegekende middelen, zodat het Executief zijn werking daaraan zo snel als mogelijk kan aanpassen;

Overwegende dat het in het huidige klimaat absoluut noodzakelijk is dat deze middelen zo snel als mogelijk kunnen worden toegewezen en op adequate wijze;

Gelet op het feit dat in het kader van dringende dossiers waarvoor middelen kunnen worden vrijgemaakt, met name in het kader van de strijd tegen de radicalisering, het noodzakelijk is om de regels inzake de controle door de overheid tegenover een principe van autonomie vast te leggen;

Overwegende dat het Executief van de Moslims van België in 2014 in volle autonomie een hernieuwingsprocedure heeft doorgevoerd, zonder tussenkomst van enige administratieve overheid en dat de leden die uit die procedure werden voorgedragen aan de Minister van Justitie, bij voornoemd koninklijk besluit van 2 april 2014 werden erkend;

Overwegende dat het regime zoals dat bij het voornoemd koninklijk besluit van 3 mei 1999 houdende erkenning van het Executief van de Moslims van België niet meer beantwoordt aan de realiteit van vandaag en in het bijzonder dat de regionalisering van de bevoegdheden rond de temporaliteiten van de erediensten bij de Bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de Gewesten en Gemeenschappen, met uitzondering van de erkenning van de eredienst, hetgeen Federale bevoegdheid is gebleven, samen met de erkenning van het representatief orgaan van die eredienst en de toepassing van het samenwerkingsakkoord van 27 mei 2004 tussen de Federale overheid, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de erkenning van de erediensten, de wedden en pensioenen van de bedienaars der eredienst, de kerkfabrieken en de instelling belast met het beheer van de temporaliteiten van de erkende eredienst, inzonderheid van artikel 1, 1°, een afzonderlijke dynamiek heeft doen ontstaan;

Overwegende dat de verschillende Gewesten eigen reglementering hebben opgesteld en dat de erkenning van de lokale gemeenschappen hun bevoegdheid is; het toezicht op de begroting en de rekeningen van de lokale gemeenschappen eveneens en dat het onderwijs en de vorming een Gemeenschapsbevoegdheid betreffen;

Overwegende dat er vanuit de regionale overheden een vraag bestaat dat de structuren van de erediensten in overeenstemming zouden zijn met deze bevoegdheden;

Overwegende dat de Federale Overheidsdienst Justitie het Executief van de Moslims van België heeft uitgenodigd om zijn interne structuur aan te passen, aan die gewijzigde realiteit;

Overwegende dat de erkenning van de leden, titularis van een mandaat in het Executief van de Moslims van België, zich niet langer opdringt en dat dat dient te worden beschouwd als een interne aangelegenheid die eigen is aan de betrokken eredienst;

Overwegende dat er op dit ogenblik een zekere transparantie in de boekhouding van het Executief van de Moslims van België is, maar dat een strikte controle op de financiële verrichtingen van kracht dient te blijven;

Overwegende dat de autonomie van de erediensten zo ruim als mogelijk moet worden ingevuld, maar dat waar de overheid op een facultatieve wijze toch openbare middelen toekent voor de werking van organen van een eredienst of een levensbeschouwing, een ruimer toezicht kan bestaan en dat bepaalde regels worden opgelegd die een afdoende controle mogelijk moeten maken;

Overwegende dat de band tussen de Algemene vergadering en het Executief van de Moslims van België niet dient te worden bevestigd in een reglementair besluit en dat er geen redenen bestaan waarom de overheid zich met die relatie zou inlaten. Het is noodzakelijk dat die verhoudingen in interne reglementen duidelijk worden vastgelegd na een democratisch besluitvormingsproces.

Op de voordracht van de Minister van Justitie,
Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Het Executief van de Moslims van België wordt erkend als representatief orgaan van de islamitische eredienst.

Het Executief van de Moslims van België deelt binnen de maand aan de Minister van Justitie per brief mee wie de Voorzitter, de Vice-Voorzitters en de Co-voorzitter van de Colleges zijn met een kopie van het proces-verbaal van beraadslaging.

Het bestaat uit een Nederlandstalig en een Franstalig College, die elk een co-voorzitter aanstellen. Het Nederlandstalig College is bevoegd voor de dossiers die zich situeren in het Nederlandstalig landsgedeelte, het Franstalig College voor de dossiers die zich situeren in het Franstalig landsgedeelte.

Voor wat de dossiers betreft die zich in Brussel situeren wordt de taal vastgesteld hetzij door de taal waarin de statuten van de lokale gemeenschap werden gepubliceerd in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad of de taal die de persoon in zijn relatie met het Executief van de Moslims van België gebruikt.

De processen-verbaal van het Executief van de Moslims van België dienen, wanneer het bijeenkomt als voltallig orgaan in de beide landstalen te worden opgesteld, wanneer de Colleges vergaderen in de taal van het College.

Ten minste de samenwerking tussen de Algemene vergadering van de Moslims van België, het Executief van de Moslims van België en de vzw. College van het Executief zomede de wijze waarop de Voorzitter van het Executief en de co-voorzitters de besluitvorming doen worden vastgesteld in het Reglement van Inwendige orde en in het Werkingsreglement van het Executief van de Moslims van België, dat enkel aan de Minister van Justitie ter informatie wordt meegedeeld samen met het proces-verbaal van de aanneming van dat reglement.

Deze mededeling vormt geen aanvaarding van de inhoud van dat reglement.

Art. 2. Het Executief van de Moslims van België vertegenwoordigt de erkende islamitische gemeenschappen in hun betrekkingen met de burgerlijke overheid.

Deze vertegenwoordiging kan desgevallend ook door één van de Colleges worden gedaan.

Art. 3. Het Executief van de Moslims van België coördineert de organisatie, de uitoefening van de Islamitische eredienst in België, het beheer van de temporaliteiten van de erkende islamitische gemeenschappen, de opleiding en het toezicht op de imams, de islamconsulenten bij de Strafinrichtingen en de opleiding en aanstelling van islamleerkrachten.

Art. 4. In uitvoering van de wet houdende Algemene uitgavenbegroting wordt een facultatief krediet ingeschreven dat de werkingskosten van het Executief van de Moslims van België moet dekken en voorzien op de begroting van de Federale Overheidsdienst Justitie onder de vorm van een subsidie in Programma 12, afdeling 59, artikel 03.33.02.

Art. 5. De subsidie zal worden uitbetaald op de daartoe door het Executief aangewezen rekening, die toebehoort aan een structuur die de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk heeft, waarvan de algemene vergadering de leden van het Executief van de Moslims van België omvat.

Deze VZW. zal een eigen reglement van inwendige orde opstellen waarvan een kopie aan de Minister van Justitie ter informatie wordt overgemaakt.

Een afschrift van alle processen-verbaal die in het kader van die aangestelde vzw. plaatsvinden wordt zonder verwijl aan de Minister van Justitie of aan zijn afgevaardigde overgemaakt.

De Minister van Justitie beschikt over een termijn van vier maanden om zijn opmerkingen te formuleren.

Art. 6. Het Executief van de Moslims van België zal uiterlijk op 15 april van het jaar dat het begrotingsjaar waarop de uitgaven betrekking zullen hebben voorafgaat, aan de Minister van Justitie een begroting van de werkingskosten laten toekomen, zomede een verdeling over de verschillende modaliteiten en indien nodig over de verschillende colleges die het Executief samenstellen.

Het proces-verbaal van de beraadslaging daarover wordt bijgevoegd.

De modaliteiten voor de aanwending van de subsidies worden vastgesteld door de Koning.

Elke aanpassing van de modaliteiten dient uiterlijk op 1 september van het jaar waarop de uitgaven betrekking hebben aan de Minister van Justitie te worden voorgelegd.

Alle stukken dienen te worden ondertekend door de daartoe statutair bevoegde personen van de VZW. en een proces-verbaal van kwijting wordt bijgevoegd en tevens door de externe bedrijfsrevisor te worden gevalideerd.

Art. 7. Na het gunstig advies van de Inspecteur van Financiën wordt de aan het Executief toegekende subsidie uitbetaald in twee schijven, de eerste in de loop van de maand maart van het betrokken jaar ten bedrage van 90% en de tweede ten bedrage van 10% nadat de bewijsstukken werden voorgelegd betreffende uitgaven van het jaar waarop de subsidie betrekking heeft.

Deze stukken dienen uiterlijk voor 1 april van het jaar dat volgt op het jaar

waarop de uitgaven betrekking hebben te worden voorgelegd aan de Minister van Justitie, gevalideerd door een erkende bedrijfsrevisor. Dat omvat eveneens de rekeningen, een verslag over de activiteiten van het jaar waar de stukken op betrekking hebben en alle processen-verbaal van beraadslaging die in drievoud dienen te worden overgemaakt.

Alle stukken die een uitgave toelaten dienen door de statutair daartoe bevoegde personen in het kader van de werking van de VZW College van het Executief te worden ondertekend.

Art. 8. De subsidie zal in het bijzonder worden aangewend voor de betaling van personeel dat niet ten laste van de begroting van de FOD Justitie wordt genomen, voor de huur van de nodige lokalen voor de zetel van het Executief, de kosten verbonden aan de huur en het gewone onderhoud van de lokalen, de aanschaf van de nodige kantooruitrusting en benodigdheden.

Art. 9. De aanschaf van goederen, diensten en de gunning van werken zijn onderworpen aan de regels die gelden voor de openbare aanbestedingsprocedures.

Art. 10. De uitgaven inzake bijdragen en vergoedingen mogen niet hoger zijn dan die welke zouden voortvloeien uit de toepassing van de regels geldende voor de rijksambtenaren:

- koninklijk besluit van 18 januari 1965 houdende algemene regeling van de reiskosten;
- koninklijk besluit van 24 december 1964 tot vaststelling van de vergoedingen wegens verblijfskosten toegekend aan de leden van het personeel van de ministeries.

In geval van verplaatsingen naar het buitenland gelden de maxima zoals deze voor de FOD Buitenlandse Zaken werden vastgesteld.

Art. 11. Het koninklijk besluit van 3 mei 1999 houdende erkenning van het Executief van de moslims van België wordt opgeheven.

Art. 12. Het koninklijk besluit van 2 april 2014 houdende erkenning van de leden van het Executief van de Moslims van België wordt opgeheven.

Art. 13. De minister bevoegd voor Justitie is belast met de uitvoering van onderhavig besluit.”

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

4. Op de terechtzitting zijn door de verzoekende partijen bijkomende stukken neergelegd ter ondersteuning van hun vordering.

5. De verwerende partij werpt echter op dat deze stukken reeds bij het verzoekschrift hadden kunnen worden gevoegd, alsook dat ze aan haar zijn meegedeeld de laatste werkdag vóór de terechtzitting.

6. Sommige stukken die door de verzoekende partijen zijn neergelegd, betreffen stukken die dateren van vóór het indienen van het verzoekschrift, andere van erna.

De stukken die dateren van vóór het indienen van het verzoekschrift, zijn op het eerste gezicht stukken die reeds bij het verzoekschrift hadden kunnen worden gevoegd. Het betreft de stukken 13.A en 13.B van de verzoekende partijen. Deze worden uit het debat geweerd.

De stukken die dateren van na het indienen van het verzoekschrift, zijn op het eerste gezicht stukken die vanzelfsprekend niet bij het verzoekschrift hadden kunnen worden gevoegd. Het betreft de stukken 12.A, 12.B en 13.C van de verzoekende partijen. Daargelaten de vraag of dergelijke stukken nog in de loop van een schorsingsprocedure kunnen worden neergelegd, dient hoe dan ook te worden vastgesteld dat ze dateren van geruime tijd vóór de terechtzitting en maar aan de verwerende partij zijn meegedeeld de laatste werkdag vóór de terechtzitting, zonder dat de verzoekende partijen zelfs maar beweren dat zij er zelf niet eerder over konden beschikken. Er moet dan ook worden aangenomen dat de verwerende partij, zoals zij ter terechtzitting aanvoert, zich hiertegen niet ten volle heeft kunnen verdedigen. De bedoelde stukken mogen dan ook niet in het debat worden betrokken, omdat anders de rechten van verdediging in het gedrang komen.

V. Ontvankelijkheid van de vordering

7.1. Door de verwerende partij worden twee excepties opgeworpen.

7.2. In een eerste exceptie werpt de verwerende partij op dat uit de omschrijving van het voorwerp van de vordering en uit het gegeven dat het verzoekschrift enkel middelen bevat die gericht zijn tegen de artikelen 1 tot 3, 5, eerste lid, 11 en 12 van het bestreden besluit, dient te worden besloten dat het

verzoekschrift enkel ontvankelijk is in zoverre het is gericht tegen de voornoemde artikelen.

7.3. In een tweede exceptie werpt de verwerende partij op dat de eerste tot de vierde verzoekende partij hun belang verbinden aan de gegrondheid van het tweede tot het vierde middel. Zij stelt dat indien die middelen ongegrond worden bevonden, de eerste vier verzoekende partijen geen belang meer hebben. Bovendien beschikken zij, door de koppeling die zij maken met het tweede tot het vierde middel, niet over enig belang bij de overige middelen.

Voorts stelt de verwerende partij dat de eerste vier verzoekende partijen tevergeefs een beroep doen op het collectief belang. In het verzoekschrift wordt niet toegelicht hoe de vordering kan worden ingepast in de zeer brede en algemene maatschappelijke doelstellingen van die verzoekende partijen. Er valt niet in te zien dat de behartiging van het collectief belang dat die verzoekende partijen zich ten doel stellen, het instellen van de vordering noodzaakt. Evenmin valt in te zien hoe het maatschappelijk doel van die verzoekende partijen door het bestreden besluit kan worden geraakt.

8. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de door de verwerende partij opgeworpen ontvankelijkheidsexcepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die excepties zouden alleen nodig zijn indien de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

VI. Schorsingsvoorwaarden

9. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

VII. Spoedeisendheid

Uiteenzetting door de verzoekende partijen

10. De verzoekende partijen motiveren de spoedeisendheid van hun vordering als volgt:

“- De voorliggende vordering tot schorsing beoogt in eerste instantie te beletten dat de bestreden bepalingen verder een inbreuk maken op de godsdienstvrijheid en de overige fundamentele rechten (zoals aangehaald in de middelen, cf. infra) van verzoekers, in afwachting van de nietigverklaring van deze bestreden bepalingen.

Het behoort tot de eigenheid van ‘morele’ fundamentele rechten – zoals de godsdienstvrijheid, de vrijheid van vereniging en de taalvrijheid – dat een inbreuk op deze rechten nadien niet kan worden hersteld. Deze fundamentele rechten betreffen immers minimumgaranties, die het individuele geweten en het maatschappelijk weefsel beogen te beschermen, en elke inbreuk op deze essentiële garanties door de overheid is per definitie ‘ernstig’ en acuut.

Deze bekommernis is bovendien zeker niet louter ‘theoretisch’ van aard. Het besluit is namelijk reeds in werking getreden, en ressorteert concrete effecten:

Dit heeft vooreerst tot gevolg dat het EMB thans gehouden is om diverse bevoegdheden uit te oefenen die haar niet toekomen, overeenkomstig de interne organisatiestructuur van de ROIEB (cf. infra), en waarvoor de leden van het EMB – waaronder de verzoekers-leden van het EMB – zichzelf ook niet competent achten (bv. de coördinatie van de opleiding en het toezicht op de imams).

- Vervolgens heeft de implementatie van de bestreden bepalingen tot gevolg dat de structuur van het EMB – als onderdeel van het ROIEB – thans verregaand moet worden gewijzigd, terwijl deze structuur recentelijk al vernieuwd werd in 2014. Deze nodeloze wijziging zal bovendien verdere vertraging veroorzaken in de operationalisering van het EMB, met een negatief effect voor de continuïteit van de werking van dit orgaan. Zulks is direct nadelig voor zowel de belangrijkste stakeholders in het EMB (waaronder de verzoekende verenigingen) als voor de leden van het EMB zelf (waaronder de verzoekende personen); en ruimer, voor de alle Belgische moslingemeenschappen en hun gelovigen.

Ter illustratie van het gegeven dat het bestreden besluit thans reeds concrete structurele gevolgen heeft voor het EMB, kan verwezen worden naar het bestreden artikel 1, lid 2, dat bepaalt:

‘Het Executief van de Moslims van België deelt binnen de maand aan de Minister van Justitie per brief mee wie de Voorzitter, de Vice-Voorzitters en de Co-voorzitter van de Colleges zijn met een kopie van het proces-verbaal van beraadslaging.’

Het EMB heeft dus al deze eerste stap moeten zetten; in weerwil van

on(grond)wettige karakter ervan (cf. infra).

De toekenning van afzonderlijke bevoegdheden aan het Nederlandstalige college en het Franstalige college (cf. infra) verstoort bovendien het democratisch evenwicht dat bereikt werd door de interne verkiezingen van 2014. Deze verkiezingen werden gehouden zónder de wetenschap dat het EMB nadien, van overheidswege, zou opgesplitst worden in twee colleges met eigen bevoegdheden. Het is niet ondenkbeeldig dat de lokale moskeegemeenschappen, de Algemene Raad (AR) of de Algemene Vergadering (AV) de legitimiteit van de huidige samenstelling van het EMB in vraag zullen stellen, wanneer thans zou komen vast te staan dat het Nederlandstalige college en het Franstalige college van overheidswege worden bekleed met autonome bevoegdheden. Dit kan vervolgens nieuwe verkiezingen noodzakelijk maken; hetgeen onvermijdelijk een verdere vertraging van de operationalisering van het ROIEB – en het EMB in het bijzonder – tot gevolg zal hebben.

De voorliggende vordering tot schorsing beoogt zodus om een nodeloze verdere ontwrichting van de structuur van het EMB (en de ROIEB) te voorkomen, door te vermijden dat er thans verder een (onwettige) structuurwijziging wordt geïmplementeerd, die nadien – na een beduidende periode van reorganisatie – desgevallend (ingevolge de vernietiging van de bestreden bepalingen) opnieuw zal moeten worden vervangen door een structuur die wel wettig is.

- Wat de in artikel 17, §2, tweede lid RvSt-wet bedoelde belangenafweging betreft (incl. de mogelijke impact op het openbaar belang), dient te worden opgemerkt dat de gevolgen van de schorsing niet resulteren in ‘kennelijk onevenredig zware’ gevolgen voor de overheid en/of het openbaar belang.

Integendeel wenst de voorliggende vordering tot schorsing verder te vermijden dat er thans een (onwettige) structuur wordt gecreëerd, die nadien – na een beduidende periode van organisatie (met investering van publieke gelden) – opnieuw zal moeten worden vervangen door een structuur die wel wettig is.”

Beoordeling

11. Zoals *sub* 9 hiervóór in herinnering is gebracht, kan krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen indien, onder meer, “de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring”.

In de parlementaire voorbereiding van de voormelde wettelijke bepaling is te lezen dat “[d]e spoedeisendheid zal worden vastgesteld wanneer de verzoeker het resultaat van [de] procedure [ten gronde] niet kan afwachten om zijn

beslissing te verkrijgen, op straffe zich in een toestand te bevinden met onherroepelijke schadelijke gevolgen” (*Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2277/1, 13).

12. Naar eis van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet het verzoekschrift “een uiteenzetting van de feiten [bevatten] die, volgens de indiener ervan, de spoedeisendheid verantwoorden die ter ondersteuning van dit verzoekschrift wordt ingeroepen”. Hetzelfde is te lezen in artikel 8, eerste lid, 4°, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 ‘tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State’. Dit houdt in dat het aan de verzoekende partij toevallt om aan de zaak eigen, specifieke gegevens bij te brengen die *in concreto* aantonen dat de zaak voor haar spoedeisend is, gelet op de gevolgen van een – voortdurende – tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

13. Voor zover de verzoekende partijen de spoedeisendheid aannemelijk trachten te maken door erop te wijzen dat moet worden vermeden dat de bestreden bepalingen verder een inbreuk zouden maken op de godsdienstvrijheid en de overige fundamentele rechten zoals aangehaald in hun middelen en dit in afwachting van de nietigverklaring van de bestreden bepalingen, moet er vooreerst op worden gewezen dat het louter uitvoerbaar karakter van een reglementair besluit op zich niet voldoende is om het gevaar voor een onherroepelijk schadelijk gevolg te staven. Voor zover de verzoekende partijen zich daarbij beroepen op het onwettig handelen van de overheid, betreft dit een argument dat betrekking heeft op de schorsingsvoorwaarde van de ernst van de middelen. Er dient in dit verband te worden benadrukt dat de voorwaarde van de spoedeisende aard van de vordering een schorsingsvoorwaarde is die afzonderlijk moet worden onderzocht. De onwettigheden die tegen het bestreden besluit worden aangevoerd, zijn op zich geen reden om het bestaan van de spoedeisendheid te aanvaarden.

Op de terechtzitting hebben de verzoekende partijen nog gewezen op de uitzonderlijke situatie, namelijk de bijzonder ernstige schending

van hun grondrechten. Er dient in dit verband evenwel te worden vastgesteld dat de verzoekende partijen noch in hun verzoekschrift, noch op de terechtzitting hebben toegelicht waarom zij de aangevoerde onwettigheden niet zouden kunnen verdragen tot uitspraak wordt gedaan over het beroep tot nietigverklaring.

14. De verzoekende partijen voeren ter staving van de spoedeisendheid ook aan dat de implementatie van de bestreden bepalingen tot gevolg zal hebben dat de structuur van het Executief van de Moslims van België thans verregaand moet worden gewijzigd, terwijl deze structuur werd vernieuwd in 2014. Bovendien zal deze nodeloze wijziging verdere vertraging veroorzaken in de operationalisering van dat Executief met een negatief effect voor de continuïteit van de werking van dit orgaan.

Een dergelijke bewering komt neer op kritiek op de opportuniteit van het bestreden besluit. Er wordt hiermee niet aangetoond dat de verzoekende partijen ingevolge deze implementatie onherroepelijke schadelijke gevolgen zullen lijden. Bovendien is het slechts een loutere en vage bewering die op geen enkele wijze wordt geconcretiseerd en die daarenboven niet op hun eigen rechtssituatie wordt betrokken maar op die van het in deze vordering afwezige Executief.

15. Vervolgens wijzen de verzoekende partijen erop dat ingevolge de toekenning van afzonderlijke bevoegdheden aan het Nederlandstalige college en het Franstalige college, het democratisch evenwicht dat werd bereikt door de interne verkiezingen van 2014, zal worden verstoord omdat deze verkiezingen werden gehouden zonder de wetenschap dat het Executief nadien, van overheidswege, zou worden opgesplitst in twee colleges met eigen bevoegdheden. Volgens hen is het daarom niet ondenkbeeldig dat de lokale moskeegemeenschappen, de Algemene Raad of de Algemene Vergadering, de legitimiteit van het Executief van de Moslims van België in vraag zullen stellen waardoor vervolgens nieuwe verkiezingen noodzakelijk zullen worden gemaakt.

Dat gegeven betreft een loutere veronderstelling. Een toekomstige en daarenboven slechts hypothetische spoedeisendheid, zoals die te dezen wordt aangevoerd, kan de schorsing van het bestreden besluit geenszins verantwoorden. Bovendien kan een schorsingsvordering steeds worden ingesteld wanneer de daartoe vereiste spoedeisendheid zich zou aandienen.

16. In de mate dat de verzoekende partijen aanvoeren dat zij met de voorliggende schorsing wensen te vermijden “dat er thans een (onwettige) structuur wordt gecreëerd, die nadien – na een beduidende periode van organisatie (met investering van publieke gelden) – opnieuw zal moeten worden vervangen door een structuur die wel wettig is”, kan worden herhaald dat de voorwaarde van de spoedeisende aard van de vordering een schorsingsvoorwaarde is die afzonderlijk onderzocht moet worden. De onwettigheden die tegen het bestreden besluit worden aangevoerd, zijn, zoals reeds vermeld *sub* 13, op zich geen reden om het bestaan van de spoedeisendheid te aanvaarden.

17. Uit wat voorafgaat volgt dat niet is voldaan aan ten minste één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen.

VIII. Anonimisering

18. Met toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 7 juli 1997 ‘betreffende de publicatie van de arresten en de beschikkingen van niet-toelaatbaarheid van de Raad van State’ vragen de vijfde, de zesde en de zevende verzoekende partij dat bij de publicatie van het arrest hun identiteit niet wordt opgenomen.

Dit verzoek wordt ingewilligd.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van de vijfde, de zesde en de zevende verzoekende partij niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 oktober 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Geert Van Haegendoren